

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204070
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6418204070.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti o maloleté deti, a to o maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX a o maloletého V. M., nar. XX. XX. XXXX, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov - matky B. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX K., H. P. XXX/XX a otca C. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX K., K. XX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Líška & Partners s. r. o., so sídlom 965 01 Žiar nad Hronom, A. Hlinku 736/3, IČO: 47 235 926, v konaní o úprave výkonu práv a povinností rodičov voči maloletým deťom, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 26P/187/2018-50 zo dňa 18. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odovzdáva maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX a maloletého V. M., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Žiar nad Hronom, sp. zn. 26P/187/2018.

II. Matka maloletých detí B. A., nar. XX. XX. XXXX je povinná prispievať na maloletého F. M., nar. XX. XX. XXXX a na maloletého V. M., nar. XX. XX. XXXX výživným, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, a to na každé dieťa zvlášť, ktoré je povinná zasielať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Žiar nad Hronom, sp. zn. 26P/187/2018.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že vzhľadom na povahu neodkladného opatrenia, návrh otca posúdil ako nedôvodný, pretože v danom prípade neboli pre jeho nariadenie splnené zákonné podmienky. Tento záver odôvodnil ustanovením §-u 365 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte „CMP“), v zmysle ktorého neodkladné opatrenie vo veciach ochrany maloletého možno považovať za výnimočný inštitút, prostredníctvom ktorého sa bezodkladne a urýchlene zabezpečuje ochrana maloletého dieťaťa, ktoré sa ocitne v ohrozujúcej situácii, tzn. bez akejkoľvek starostlivosti alebo je vystavené priamemu ohrozeniu svojho života, zdravia či priaznivého vývoja, pričom z podaného návrhu otca tieto skutočnosti nevyplývajú.

3. Prv než okresný súd o návrhu uvedeným spôsobom rozhodol, požiadal kolízneho opatrovníka o podanie aktuálnej správy ohľadne pomerov na strane maloletých detí a matky. Zistené skutočnosti okresný súd v odôvodnení rozhodnutia podrobne opísal a pristúpil k uvedeniu právnych záverov. Vychádzajúc z takto zistených skutočností okresný súd označil za zrejmé, že na strane matky

nepochybne existujú viaceré vážne nedostatky ohľadne zabezpečovania riadnej a zodpovednej starostlivosti, pokiaľ ide o všestranný vývin maloletých detí, ktoré bude nevyhnutné odstrániť. Poukázal na zistenú skutočnosť, že matka kolíznemu opatrovníkovi sama potvrdila, že užívala omamné a psychotropné látky (pervitín, marihuana) s tým, že ich naposledy užila 19.12.2018, kedy u nej zasahovala z tohto dôvodu polícia. Neskôr absolvovala vyšetrenie u psychiatra i opakované testy na prítomnosť omamných a psychotropných látok, ktoré boli negatívne. Okresný súd ďalej poukázal na matkin prejavovaný úmysel v budúcnosti abstinovať a absolvovať pravidelné testy na prítomnosť drog. Skonštatoval, že o maloleté deti je v súčasnosti postarané, ich zdravie, či už fyzické alebo psychické, nie je priamo ohrozené. Súd záverom konštatoval, že rozhodnutie o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nemá vplyv na rozhodnutie o veci samej.

4. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal otec v zákonnej lehote odvolanie s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vyjadril nesúhlas s konštatovaním okresného súdu, že neosvedčil nevyhnutnosť okamžitého zásahu nariadením neodkladného opatrenia, pričom poukázal na skutočnosti vyplývajúce zo správy kolízneho opatrovníka, ktoré si súd vyžiadal a ktoré okresný súd sám v bode č. 6 napadnutého uznesenia uvádza. Je podľa neho nesporné, že maloletý Dávid má veľa vymeškaných hodín v škole, ospravedlnených jeho matkou. Navyše sa potvrdilo, že jeho hygiena je zanedbávaná.

5. Otec maloletých detí v odvolaní okrem iného poukázal na pohovor kolízneho opatrovníka s matkou, z ktorého je nesporné, že užívala pervitín a aj keď teraz tvrdí, že s tým prestala, tak vzhľadom na to, že ide o návykovú látku, jej tvrdeniam neverí. Zdôraznil, že matka maloletých detí sama priznala, že marihuanu užívala od sedemnástich rokov takmer každý deň. Priznala tiež to, že v jej byte dňa 19. 12. 2018 zasahovala polícia, pričom pri tomto zásahu bol u nej nájdený pervitín. Na základe opísaného skutkového stavu súd nariadil v konaní vedenom Okresným súdom v Žiari nad Hronom, pod sp. zn. 26 PPom 4/2018 zo dňa 20. 12. 2018 neodkladné opatrenie, ktorým súd zveril najmladšieho matkinho syna maloletého P. K., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti starej matky F. K.. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola práve skutočnosť, že uvedeného dňa 19. 12. 2018 pri zásahu polície boli u matky nájdené dve plastové vrecká s obsahom 25 kusov papierových skladačiek a jedna zatavená striekačka v súvislosti s čím matka priznala, že ide o pervitín.

6. V odvolacom návrhu otec žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté deti F. M., nar. XX. XX. XXXX a V. M., nar. XX. XX. XXXX do jeho osobnej starostlivosti a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Navrhol, aby matka prispievala na maloleté deti výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené dieťa zvlášť, a to do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí, počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

7. K odvolaniu otca podal kolízny opatrovník vyjadrenie, z ktorého vyplynulo, že po narodení maloletého P. K., nar. XX.XX.XXXX, bol kontaktovaný detským oddelením Nemocnice s poliklinikou v Žiari nad Hronom, že matka dieťa porodila pod vplyvom drog. Matka sa k uvedenému vyjadrila a vysvetlila, že drogu (pervitín) si naposledy vzala, keď bola v treťom mesiaci tehotenstva, kedy ešte nevedela, že je tehotná a od vtedy jej zostali v krvi stopy. Od tohto okamihu kolízny opatrovník zintenzívnil prácu s matkou tým spôsobom, že sa bude na pravidelnej báze podrobovať testovaniu na prítomnosť drog v krvi u svojho ošetrojúceho lekára. Matka sa síce preukázala testami absolvovanými u V. M., ktoré boli negatívne na tzv. tvrdé drogy, avšak pozitívne na marihuanu. Uvedené zistenie matka vysvetlila tým, že si marihuanu dá len občas, a to zásadne vtedy, keď sú maloleté deti u otca.

8. K udalostiam zo dňa 19. 12. 2018, kedy u matky maloletých detí zasahovala polícia, kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že matka celú situáciu ohľadom zásahu polície v jej domácnosti zľahčovala. Polícia u nej zadržala väčšie množstvo drog a na upozornenia smerujúce k tomu, že je nezodpovedné držať v domácnosti s tromi malými deťmi drogy, hoci tvrdí, že nie sú jej, zaujala nekritický postoj. Odmietla pripustiť, že jej konanie bolo prinajmenšom nezodpovedné a ľahkovážne, z čoho kolízny opatrovník usúdil, že matka si neuvedomuje akému riziku svoje maloleté deti vystavila. Na záver kolízny opatrovník uviedol, že existuje pochybnosť o tom, či skutočne matka prehodnotila svoje správanie a skutočne prestala s užívaním tvrdých drog takpovediac zo dňa na deň. Pod ťarchou uvedeného kolízny opatrovník vyjadril svoje presvedčenie, že je v záujme maloletých detí, aby za súčasnej situácie prevzal

starostlivosť za maloleté deti otec, a to minimálne do času, kedy matka pristúpi k riešeniu svojej situácie zodpovedne a podrobí sa ambulantnej protidrogovej liečbe.

9. K odvolaniu otca podala matka vyjadrenie a uviedla v ňom, že sa plne stotožňuje s výrokom napadnutého uznesenia, ktorým súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako neodôvodnený. K tvrdeniam, že maloletý vymeškal veľa vyučovacích hodín uviedla, že všetky z nich boli riadne ospravedlnené, pričom ospravedlňenky písala vždy po predchádzajúcej konzultácii s ošetrojúcou lekárkou V. K. a na jej odporúčanie. Poukázala na to, že tieto absencie nemali žiadny vplyv na študijné výsledky mal.XX. pretože mal zo všetkých vyučovacích predmetov jednotky. K nedostatočnej hygiene uviedla, že ide o účelové tvrdenie otca maloletých detí, pretože sa o deti riadne stará a pokiaľ niekedy došlo v tomto smere k nejakým nedostatkom, tak sa tak stalo vždy len v škole pri narábaní s atramentovým perom. K vyjadreniam o podozreniach, že je pravdepodobne trestne stíhaná v súvislosti s drogovou činnosťou na svoju obranu uviedla, že nemá žiadnu vedomosť o tom, že by bolo voči jej osobe vedené akékoľvek trestné stíhanie. V súvislosti s užívaním omamných látok uviedla, že dňa 14. 01. 2019 absolvovala psychiatrické ambulantné vyšetrenie u psychiatra V. W. W., ktorý nezistil žiadne známky duševnej poruchy, ani závislosti od návykových látok a dospel k záveru, že neexistuje potreba psychiatrickej intervencie a medikácie jej osoby. V súvislosti k danému ďalej uviedla, že sa pravidelne podstupuje u V. M. M. testom na prítomnosť omamných látok v tele, pričom všetky skončili s negatívnym výsledkom. Upozornila na to, že nie ona, ale práve otec maloletých detí v súčasnej dobe užíva návykové látky pervitín a marihuanu, pod vplyvom ktorých má sklony k agresivite, v dôsledku čoho niekoľkokrát v čase ich spolužitia privolala hliadku, o čom svedčia aj úradné záznamy na OO PZ Kremnica. Na záver vyjadrenia navrhla, aby odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie otca maloletých detí prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v zmysle § 65 a 66 CMP a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 68 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP, uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil, a to z nasledovných dôvodov:

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že v predmetnej veci skutočne nie sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je vždy rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Uvedené platí aj pre odvolacie konanie, tzn., že pri preskúmaní vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je aj pre odvolací súd relevantný skutočný stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (1). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (2).

15. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa čl. 5 písm. h) základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

18. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Možno ho nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V prípade konania podľa CMP aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, ale je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov, a zároveň splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, že sa osvedčí alebo preukáže niektorý z dôvodov na jeho nariadenie. V prípade maloletých detí nepostačuje aby nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov vyplývala len z naliehavosti situácie, ale je tiež potrebná existencia skutočného záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, a pod..

21. Odvolací súd sa z predloženého spisu oboznámil s podstatnými skutočnosťami danej veci týkajúcimi sa účastníkov konania a zistil, že maloleté deti, o ktoré sa vedie toto konanie sú v súčasnosti rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 20P/2/2016 zo dňa 11. 02. 2016 zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že okresný súd rozsudkom č. k. 26P/19/2018 zo dňa 23. 04. 2018 upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi na základe rodičovskej dohody.

22. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na súde dňa 16. 01. 2019 v priebehu skôr začatého konania vo veci samej, ktoré sa viedlo na návrh otca zo dňa 19. 09. 2018 o zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti.

23. Návrh vo veci samej na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti otec odôvodnil tým, že matka očakáva v októbri 2018 narodenie tretieho dieťaťa a aj napriek tomu, že súdom upravený styk sa dodržiava, situácia je taká, že matka momentálne nemá dostatok času na starostlivosť o ich spoločné maloleté deti. Navyše s budúcim otcom svojho tretieho dieťaťa v spoločnej domácnosti nežije a vyjadril obavu, že po narodení dieťaťa bude situáciu zvládať len ťažko, keďže spoločný starší syn T. má teraz nastúpiť do 1. ročníka základnej školy. Pokiaľ ide o mladšieho spoločného syna V.a, tak matka odmietla aby nastúpil do materskej škôlky, čo nepovažuje za rozumné. V. má problémy s rečou, mal by navštevovať logopéda, čo matka nerobí, a aj preto by podľa neho bolo vhodné, aby materskú škôlku navštevoval. V návrhu uviedol aj výhrady voči zdravotnej starostlivosti o maloletých, ktorú matka podľa neho zanedbáva. Ako príklad uviedol, že maloletý V. ku nemu prišiel s obarenou nohou pričom ku doktorom s ním chodil on so svojimi rodičmi, a nie matka. Poukázal na sociálne pomery, v ktorých žije a uviedol, že je zamestnaný vo firme ROMIN Slovakia s. r. o., kde pracuje na tri smeny a dosahuje čistý príjem 550 €. Žije so svojimi pracujúcimi rodičmi v rodinnom dome, ktorí sú ochotní mu so starostlivosťou o maloletých pomôcť, ktorú inak zvláda bez problémov aj sám.

24. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec podal po tom, ako sa dozvedel, že v byte matky maloletých detí zasahovala polícia, kde bolo zadržané väčšie množstvo bielej kryštalickej látky s

podozrením, že ide o pervitín. V návrhu uviedol, že na základe týchto skutočností má obavu, že deti sú u matky vážne ohrozené a žiadal, aby súd o jeho návrhu urýchlene rozhodol.

25. Odvolací súd sa v odvolacom konaní zaoberal skutočnosťami vyplývajúcimi z predloženého spisu, ktoré všetky posudzoval v ich vzájomnej súvislosti a konštatuje, že s právnymi závermi okresného súdu, pre ktoré sa rozhodol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť sa nestotožnil. Okresný súd v záveroch odôvodnenia všeobecným konštatovaním uviedol, že na strane matky nepochybne existujú viaceré vážne nedostatky ohľadne zabezpečovania riadnej a zodpovednej starostlivosti o všestranný vývin maloletých detí, ktorý bude treba odstrániť. Okresný súd tieto nedostatky už zrejme považoval za čiastočne odstránené, pretože svoj právny záver o zamietnutí otcovho návrhu založil iba na tom, že matka kolíznemu opatrovníkovi potvrdila, že naposledy pervitín užila dňa 19. 12. 2018, o čom svedčia opakovane absolvované testy na prítomnosť omamných a psychotropných látok s negatívnym výsledkom. Pri svojom rozhodnutí zohľadnil aj matkinu ambíciu v budúcnosti naďalej drogovovo abstinovať a podrobovať sa pravidelnému testovaniu. Uzavrel, že v súčasnosti nie je fyzické alebo psychické zdravie maloletých detí v domácnosti matky ohrozené.

26. Odvolací súd sa oboznámil s pomermi na strane matky a zistil, že okrem maloletých účastníkov konania F. a V. má aj ďalšie maloleté dieťa P. K., ktorého má s iným otcom a ďalšie (štvrté) dieťa čaká.

27. Z výkladu k právnym predpisom upravujúcim ochranu maloletých detí vyplýva, že v záujme dieťaťa je najmä to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju. Odvolací súd v danej veci nespochybňuje, že maloletí účastníci konania J. a F. majú k matke a prostrediu matky kde sú vychovávaní pozitívny vzťah a že sa im od matky dostáva láskavý prístup. Aj v súvislosti so školskými povinnosťami podľa vyjadrení triednej učiteľky maloletý F. chodí do školy upravený, na hodiny nemešká, študijné výsledky má na jednotky prípadne dvojky a v kolektíve je obľúbený, takže v tomto smere nemožno hovoriť o podstatných nedostatkoch, ktoré by mohli mať relevantný význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Relevantným dôvodom na zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa však pre odvolací súd je to, že má dostatočne osvedčené skutočnosti o rizikovitom výchovnom prostredí v domácnosti matky, v ktorom sa nachádzali omamné a psychotropné látky, ako aj skutočnosť, že ich matka dlhodobo užívala, ktoré okolnosti odvolací súd posúdil ako skutočný závadný stav odôvodňujúci nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletých. Ide o objektívne nevhodné a rizikové prostredie, ktorý záver nespochybňuje to, že matka asi mesiac absolvuje vyšetrenia u MUDr. H.

28. Súčasťou spisu je správa Obvodného oddelenia Policajného zboru Kremnica, o ktorú okresný súd požiadal, aby sa oboznámil s priebehom trestného stíhania vedeného voči matke maloletých detí, o ktorom sa dozvedel zo správy od kolízneho opatrovníka zo dňa 31. 12. 2018. Zo správy obvodného oddelenia odvolací súd zistil, že bolo vykonávané skrátene vyšetrenie pod č. ČVS:ORP-707/KC-ZH-2018 vo veci trestného činu Nedovolená výroba omamných látok a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo začaté dňa 19. 12. 2018, nakoľko na základe príkazu na odňatie veci bola podozrivej B. A. (matke maloletých detí) v mieste jej trvalého bydliska odňatá biela kryštalická látka, pričom sa mohlo jednať o drogu pervitín. Po tejto udalosti bolo jej najmladšie dieťa P. K. neodkladným opatrením Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 26PPom/4/2018 dočasne zverené do starostlivosti starej mamy, a v odôvodnení tohto rozhodnutia súd uviedol, že z príslušného úradného záznamu obvodného oddelenia zo dňa 19.12.2018 okrem iného vyplynulo aj to, že u matky boli v deň zákroku zaistené dve plastové vrecká s obsahom 25 kusov papierových skladačiek a jedna zatavená striekačka, nachádzajúca sa v peňaženke, ktorú mala pri sebe.

29. Odvolací súd má osvedčené aj to, že matka bola aktívnou užívateľkou omamných látok a psychotropných látok. Vo výpovedi, ktorú matka poskytla kolíznemu opatrovníkovi sama priznala, že v období od 14. 12. 2018 do 19. 12. 2018, teda do dňa kedy u nej zasahovala polícia užívala drogu pervitín. Uviedla aj to, že aktívne od svojich sedemnástich alebo osemnástich rokov užívala marihuanu s intenzitou takmer každý deň. Odvolací súd má dôvodnú pochybnosť o pravdivosti tvrdenia matky, že pervitín užívala len vo vyššie uvedenom intervale dní, pretože z listinných dôkazov priložených v spise preukázateľne vyplýva, že túto drogu užívala aj v čase tehotenstva s maloletým P. K., čo bolo v období pred 14. 12. 2018. Po pôrode P. K. detské oddelenie Nemocnice s poliklinikou v Žiari nad

Hronom kontaktovalo kolízneho opatrovníka a informovalo ho o skutočnosti, že matka mal. P. porodila pod vplyvom drogy pervitín, o čom svedčí aj vyjadrenie kolízneho opatrovníka doručené súdu zo dňa 13. 02. 2019. Matka sa k pozitívnemu nálezu na prítomnosť drogy počas tehotenstva vyjadrila tým spôsobom, že drogu naposledy pred pôrodom užila ešte v treťom mesiaci tehotenstva a toto sú už len zvyšky stôp v krvi. V súvislosti s uvedeným možno však len ťažko pripustiť, že by pri vyhodnotení výsledkov z predoperačných vyšetrení mohlo dôjsť k zámene výstupných hodnôt o tom, či matka bola pod vplyvom drogy aktuálne v čase pôrodu alebo išlo len o zvyšky stôp v krvi spred niekoľkých mesiacov.

30. Odvolací súd oceňuje vôľu matky zmeniť a skvalitniť spôsob svojho života a pozitívne hodnotí aj výsledky lekárskeho správ zo dňa 04. 01. 2019, 11. 01. 2019, 18. 01. 2019, 05. 02. 2019, 08. 02. 2019, ktoré preukazujú negatívne výsledky na prítomnosť testovaných omamných a psychotropných látok, a ktoré doložila ako dôkaz k svojmu vyjadreniu k odvolaniu. Ide však len o veľmi krátky časový úsek, mierne presahujúci jeden mesiac, čo pri doposiaľ zistenom a dostatočne osvedčenom doterajšom spôsobe života matky nemôže spoľahlivo postačovať na presvedčenie súdu o jej zastabilizovanej náprave, zmene vo vzťahu k užívaniu drog, najmä s vyhlídkou do budúcnosti, ktorá je pre potreby výchovy detí tak podstatná.

31. Odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie má povahu len dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania a jeho nariadenie je časovo ohraničené do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Obdobie účinnosti neodkladného opatrenia preto môže byť pre matku vhodnou motiváciou vytrvať v nastavenom režime, ktorý podľa predložených dôkazov už minimálne mesiac dodržiava. Za predpokladu, že by sa aj naďalej preukázateľne podrobila takémuto testovaniu s negatívnym nálezom na prítomnosť drog v organizme, mohlo by to v konaní vo veci samej viesť voči nej k pozitívnemu zohľadneniu, za súčasne dôsledného zistenia, či matka je plne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o deti, a to najskôr po posúdení znalcom.

32. Matka maloletých detí vo svojom vyjadrení tvrdila, že nie ona ale práve otec v súčasnej dobe, rovnako ako aj v minulosti užíva marihuanu a pervitín, pod vplyvom ktorých má sklony k agresívnemu správaniu, čoho bola v minulosti niekoľkokrát svedkom a obeťou. Tieto tvrdenia matka uviedla v priebehu odvolacieho konania vôbec prvýkrát, nie sú ničím doložené ani osvedčené a z obsahu súdneho spisu nijak nevyplývajú. Matka tieto tvrdenia doposiaľ neuviedla ani v spolupráci s kolízny opatrovníkom, keďže vo vyhotovených správach kolízneho opatrovníka doložených v súdnom spise sa nič podobné neuvádza, a preto aj s ohľadom na vyššie uvedené sa odvolací súd na tieto tvrdenia neprihliadal.

33. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach osobnej starostlivosti maloletých je záujem dieťaťa tým najhlavnejším predpokladom. V danom prípade odvolací súd dospel k právnomu záveru, že skutočný stav zistený na strane matky napĺňa podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP, pretože prostredie, v ktorom matka spolu s deťmi dosiaľ žila, a v ktorom sa zistila preukázateľne prítomnosť drogy, ktoré matka dlhodobo užívala, je nezlúčiteľné s prostredím vhodným pre výchovu maloletých detí bez ohrozenia ich zdravia a priaznivého duševného alebo fyzického vývoja. Nemenej závažným je aj nekritický postoj matky k tomu, že v jej domácnosti sa našli pri zásahu políciou dve plastové vrecká s obsahom 25 kusov papierových skladačiek a jedna zatavená striekačka, nachádzajúca sa v peňaženke, ktorú mala pri sebe, ako aj ku skutočnosti, že drogy, napriek tomu, že osobne zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, dlhodobo užíva a odmieta potrebu liečby.

34. Odvolací súd ma osvedčené, že maloleté deti budú mať počas účinnosti neodkladného opatrenia u otca zabezpečenú riadnu starostlivosť. Veľmi dobrý vzťah detí k rodičom, teda aj k otcovi, nebol sporný. Otec býva spolu so svojimi rodičmi v kompletne zariadenom štvorizbovom dome, pričom ide o prostredie, ktoré je maloletým deťom dobre známe a v ktorom majú vytvorené veľmi dobré podmienky na bývanie, učenie, oddych i záujmovú činnosť. V domácnosti otca a starých rodičov sa nachádza veľká detská izba, vyhovujúca im potrebám a v ktorej majú deti uložené svoje osobné veci. Starí rodičia sú ochotní otcovi so starostlivosťou o maloleté deti vypomáhať, najmä vzhľadom na jeho zamestnanie na zmeny.

35. Vážnosť situácie s poukazom na prostredie, v ktorom sa deti ocitli je potrebné riešiť bezodkladne, rovnako ako v prípade maloletého P. K. (ktorý bol neodkladným opatrením zverený do starostlivosti starej matke), preto odvolací súd odvolaniu otca vyhovel a rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, vrátane rozhodnutia o povinnosti matky prispievať na maloleté deti výživným do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

36. Odvolací súd pre úplnosť pripomína, že v rámci rozhodovania o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom v konaní vo veci samej, okresný súd vykoná dokazovanie a až na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci zodpovie, u ktorého z rodičov majú maloleté deti vytvorené vhodnejšie prostredie pre ich ďalší psychický a fyzický vývoj, prípadne zväži nariadenie striedavej starostlivosti v zmysle pôvodného návrhu otca.

37. Keďže v uvedenej veci bude naďalej prebiehať konanie vo veci samej, o náhrade trov neodkladného opatrenia bude rozhodnuté až v konaní, ktorým sa konanie končí.

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).